

מ"ת 45719/07/19 - מדינת ישראל נגד עומאר מוסראתי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

מ"ת 45719-07-19 מדינת ישראל נ' מוסראתי(עציר)

בפני כבוד השופט עידו דרואן-גמליאל
מדינת ישראל
מבקשת
נגד
ע"י ב"כ עו"ד קרן ענבר פישבין
עומאר מוסראתי (עציר)
משיב
ע"י ב"כ עוה"ד נביל זינאתי והיתאם חאג' יחיא

החלטה בדבר קיומן של ראיות לכאורה ושל עילת מעצר

מהות האישום:

1. המשיב נעצר ועומד לדין בעבירות הריגה וגרם חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לפי סעיפים 298 ו-333 (יחד עם סעיף 335(א)(1)) לחוק העונשין, תשל"ז-1977, בהתאמה.

2. להלן יובאו פרטי המעשה נשוא האישום, כנטען על-ידי התביעה:

א. במועד לא ידוע התגלע סכסוך כלשהו בין המשיב לבין תאמר אלעיסאווי, שמתגורר עם משפחתו ברמלה, במתחם המשפחה. ביום 25.05.19 נפגשו השניים ובמהלך קטטה שפרצה חבל תאמר במשיב. בלב המשיב גמלה החלטה לירות לעבר מתחם המשפחה, בין כדי לאיים ובין כדי לפגוע;

ב. המשיב הצטייד באקדח, בסוויטשרט עם ברדס (קפוצ'ון) ובאופניים חשמליים שנטל מאחיו. בשעה 21:30 נטל המשיב את האקדח, חבש את הברדס לראשו, כך שהסווה את תווי פניו, ורכב על האופניים אל מתחם המגורים של משפחת אלעיסאווי;

ג. לאחר שהגיע לסביבת המתחם ובהיותו במרחק של עשרות מטרים מהמתחם, ירה המשיב כשלוש-עשרה יריות מהאקדח לעבר המתחם וכך פגע בגב' אינטיסאר אלעיסאווי ע"ה וגרם למותה באדישות, וכן פגע בעובר אורח, מר רביע אלוחידי, שנפצע ברכו באופן שהצריך טיפול רפואי;

ד. לאחר הירי חזר המשיב לביתו, עזב במהירות את הבית ברכב בו נהג אביו, עבר בדירתה של בת-זוגו גב' ראשל גלפנד, ואז נמלט ונעלם עד לכידתו ומעצרו ביום 04.06.19;

3. ההגנה אינה חולקת על התרחשות הירי ועל תוצאותיו, אך טוענת שלמשיב אין כל קשר לכך: לשיטתה, אין כל ראיה ישירה ואמינה המצביעה על המשיב כמי שִׁנְה. אמרתיה של ראשל אינן ראיות לאמון, וכך גם אלו של האח מוכתאר.

מסכת ראיות התביעה - כללי:

1. האישום נסמך על ראיות ישירות של הודאה (חלקית) מפי המשיב באמרתיו לבת-זוגו ולאחיו סמוך לאחר אירוע הירי, ועל ראיות התומכות בדבריה של בת-זוגו, ובהן המצאות שרידי ירי על אופניים שהיו בשימוש של המשיב בשעה הרלוונטית, המצאות שרידי ירי ברכב בו מילט אותו אביו מבית המשפחה הסמוך למקום האירוע, מידע שהופק ממצלמות אבטחה, תוצרים של האזנות סתר ומחקרי תקשורת, ועוד. המשיב מצדו מסר גרסה דלה וקלושה וסרב להשיב לשאלות חוקרים.
2. משפחת המנוחה לא שתפה פעולה עם המשטרה, והדברים הגיעו כדי חקירה באזהרה של הקורבן המיועד ובנה של המנוחה, תאמר. בחומר קיימות אינדיקציות ל"חקירה פרטית" ביוזמת המשפחה וראו למשל הודעות שהוחלפו בין תאמר לבין אחרים [מסמכים 26, 21].

אמרתיה של גב' ראשל גלפנד, בת-זוגו של המשיב:

1. **06.06.19 חקירת העדה ועימות מול אמה, גב' מרינה גלפנד, מוקלטות ומתומללות:** אמרה זו נמסרה לאחר מספר תשאולים וגביית הודעות, שבהם למעשה שתקה העדה וסירבה למסור פרטים.
המשיב יצא מהבית בבוקר וחזר אחר הצהריים, אז סיפר לעדה שהוא התקוטט עם אדם, ששמו "תאמר" ועמו הסתכסך בכלא, שהכה אותו ברגלו באמצעות "מקל ברזל", מוט או לום. המשיב הלך לבקר את הוריו וחזר בערב. העדה שאלה אותו אם הוא יודע מה קרה ברמלה והראתה לו בטלפון הנייד שלה את הדיווח על האירוע. המשיב אמר "איזה בלגן" ונשאר עם העדה בבית עד למחרת בבוקר, שאז יצא את הבית ולא שב עד יום שני לאחר כשבוע. העדה יודעת שתאמר נפצע ברגליו ו"די בטוחה" שהמשיב לא רצח את המנוחה ו"זה קרה בטעות". המשיב "נתן לו ברגליים" [ע' 10]. העדה טוענת שהמשיב אמר לה שאחרי הקטטה הוא הלך למתחם בו גרה משפחתו של תאמר, תאמר "התחיל עם יריות", "שזה היה בטעות, שהוא נפל ושהוא [המשיב] ירה באוויר... הוא אמר שהוא לא היה שם [כ]שהיה את היריות כשהאישה נפטרה" [ע' 12]. המשיב אינו קשור למות המנוחה [ע' 41-40 ועוד].
2. **06.06.19 הפגשת המשיב והעדה:** העדה בכתה, אמרה למשיב שהיא מצטערת וביקשה את סליחתו [מזכר 129].
3. **08.07.19 תשאול מוקלט ומתומלל:** את אמרתה זו מסרה העדה לאחר שכבר שוחררה ממעצר, ואין כל סימן מחשיד ללחץ, הפחדה או השפעה בלתי-הוגנת של החוקרים על העדה.
בבוקרו של יום סיפר המשיב לעדה שהוא רב עם אדם בשם "תאמר", שתקף אותו "עם מקל ברזל", על-רקע סכסוך שהחל כשהיו שניהם בבית סוהר [ע' 13, 19]. מכאן הסיקה העדה, כי אותו תאמר הוא הנפגע [ע' 21-20].

המשיב חזר הביתה לקראת חצות, העדה שאלה אותו אם ראה מה שקרה ברמלה ואף הראתה לו דיווח תקשורתי בטלפון שלה [אירוע הירי הנדון פורסם בכלי התקשורת - ע.ד.ג.]. המשיב "נלחץ" וסיפר לעדה ש"היה ריב" ושהוא ירה ופגע ברגלו של הנפגע. תחילה מסרה העדה את דבריה באורח מקוטע, כשהיא אינה מבחינה בין ידיעתה האישית מפי המשיב לבין "כל לוד כבר יודעים" ולבין סברותיה. כך, עד שלבקשת החוקר מוסרת העדה נוסח ברור - המשיב חזר הביתה במוצאי-שבת, ולאחר שהעדה הראתה לו את הדיווח התקשורתי על האירוע, אמר "נתתי לו ברגליים, לגבר" אך הכחיש לחלוטין את הפגיעה במנוחה. כאן כבר מבחינה העדה בין מה ששמעה מהמשיב לבין שמועות בעיר, ומוסרת שהמשיב לא אמר לה את שם הנפגע, שנודע לה משמועות [ע' 9]. המשיב הוסיף וסיפר לעדה, ששאלה אם פגע גם במנוחה, שלאחר שפגע בנפגע והתרחק מהמקום, שמע יריות, הסתובב וראה אישה שרועה על הנפגע ששכב על הקרקע ואז הסתלק מהמקום [ע' 10, 31 ועוד]. העדה הבינה שזו היתה אמו של תאמר, המנוחה [ע' 11]. העדה הבהירה והדגישה שהמשיב לא אמר ש"יָרָה", אלא אמר "נתתי", ואולי בעצם גם מילה זו לא נאמרה על-ידו [ע' 11]. העדה אינה יודעת לומר מהיכן נודע לה שגם הנפגע נפל ארצה [ע' 15]. המשיב כיבה את הטלפון הנייד שלו והשאיר אותו בבית כשעזב [ע' 28-29].

ראיות עקיפות ונסיבותיות התומכות בגרסתה המפלילה של ראשל:

1. הודעתה של גב' מרינה גלפנד, אמה של ראשל (06.06.19):

העדה אינה יכולה להעיד ישירות על האירוע הנטען ואף לא על אמרות מפי המשיב, שכן כל ידיעותיה מקורן בבתה ראשל ולא מכלי ראשון. חשיבות דבריה נעוצה בהבאתם של דברי ראשל לאחר האירוע, שבהם קשרה את המשיב לאירוע ואף תיארה את הסתלקותו החפוזה והיעלמותו לימים ארוכים. דברי ראשל שנמסרו לעדה טרם שהחקירה הפכה לגלויה, ושמקבילים לאמרותיה המפלילות במשטרה, נמסרו באופן אותנטי וללא חשש להשפעה, לחץ או איום. בכך יש כדי לתמוך משמעותית באותן אמרות מפלילות שנמסרו למשטרה.

2. הקלטות ותמלילים של שיחות טלפון בין מרינה לראשל:

די אם אפנה לתמלילה של שיחה 122 מיום 01.06.19, המורה על מודעותן של שתי המשוחחות למצב הדברים.

3. פציעת הנפגע ברגלו:

תעודות רפואיות מלמדות כי הנפגע - שנקלע שלא-בטובתו לקו האש, שלא כוונה אליו כלל - אכן נפצע מקליע שחדר לרגלו ויצא ממנה. המשפט שאמר המשיב לראשל, "נתתי לו ברגל", מקבל כמובן ערך מפליל כבד-משקל [מסמכים שסומנו יחד 49].

4. אמרתו של מוכתאר, אחי המשיב, ובה ראשית הודאה:

העד מספר שהמשיב הגיע לבית המשפחה לאחר האירוע כשהוא "לחוץ" וכשהעד שאל אותו מה קרה, ענה המשיב "אני נתתי לו נתתי לו" [תמליל חקירה מ.ט. 641/19, ע' 8]. אמנם, משקעים מרים קיימים בין המשיב לבין העד, אך במסגרת הליך זה של בדיקת הראיות לכאורה ואין בעצם קיומו של המתח בין האחים - ואף באמונתו של העד כי היה זה המשיב שביצע את הירי - כדי לפגוע כבר עתה, תוך קביעת מהימנות, בערך האמרה.

5. נתוני תקשורת:

א. מחקר תקשורת מלמד על הימצאותו של המשיב בסביבת ביתו, שהיא גם מקומו של אירוע הירי המיוחס למשיב, ועל הגעתו לביתה של ראשל;

ב. עוד מלמד מחקר התקשורת על הפסקת השימוש בטלפון הנייד של המשיב סמוך לאחר האירוע. ניתן להסיק שהמשיב הִזְהִיר חדל מלהשתמש בטלפון שלו והחל להשתמש בטלפון של ראשל - רק כך ניתן להסביר את קיומן של מספר שיחות בין הטלפונים של ראשל ושל הילאל, קרובו של המשיב, כשלמעשה שניהם העידו כי לא שוחחו זה עם זה כלל;

6. מידע ממצלמות האבטחה:

א. דו"ח מִתְכַּלֵּל - אירועים עיקריים [מסמך 95]: דו"ח זה, שעיקרו תצלומים שהופקו מסרטוני אבטחה, מלמד על זמני הפעולה של האירועים ביום 25.05.19. אך שאין דו"ח זה יכול לעמוד לבדו כראיה, ניתן להסיק ממנו את התכונות של מהלך האירועים לגרסת התביעה ואף למצוא תימוכין לחלקי-אירוע משמעותיים (כגון מילוטו של המשיב ברכבו של אביו, לאחר הירי, לפי סעיפים 81-83 ו-86 לדו"ח);

ב. בדיקתו של מכשיר DVR בו שמור המידע שנקלט במצלמות האבטחה בבית משפחתו של המשיב, העלתה כי המצלמות כובו ביום האירוע בשעה 21:32 וחזרו לפעול בשעה 21:37 [דו"ח 108]. מדובר כמובן במעשה מודע ומכוון, מתמיה ומחשיד. חקירותיהם של בני המשפחה העלו כי איש מדיירי הבית האחרים לא עשה זאת, ומכאן עולה חשד חמור, לפיו ניסה המשיב-עצמו להעלים חלק מפעולותיו, מעשה המעיד על תודעת-אשם;

7. שרידי ירי על אופניים בהם השתמש המשיב:

א. מסרטוני אבטחה עולה שהמשיב יצא את ביתו בשעה 21:30 כשהוא רכוב על אופניים [סעיף 61 לדו"ח המתכלל]. אחמד, אחי המשיב, מסר שהוא נתן למשיב את האופניים [הודעתו מיום 19.06.19, ע' 12];

ב. חוות דעת מז"פ מלמדת כי נמצאו שרידי ירי על גוף האופניים, על תיק שצמוד לאופניים ועל מטלית שהיתה בתיק [מסמך 92];

8. שרידי ירי ברכבו של אבי המשיב, ששימש למילוט המשיב:

א. מסרטוני אבטחה עולה שהמשיב הורחק בבהילות מבית המשפחה ברכבו של אביו, לאחר אירוע הירי [סעיפים 81-83 ו-86 לדו"ח המתכלל];

ב. חוות דעת מז"פ מלמדת כי נמצאו שרידי ירי במושבים הקדמיים והאחורי של הרכב [מסמך 92];

9. שתיקת המשיב בחקירתו:

המשיב מסר גרסה קצרה, עמומה וחסרה, לפיה אינו מעורב כלל באירוע ואחיו מוכתאר מעליל עליו עלילות כדי לנשלו מדירתו שבמתחם מגורי המשפחה. במענה לשאלות טען המשיב כי שהה בביתו בזמן התרחשות הירי וכי אינו מסוכסך עם איש. פרט לכך סרב המשיב לענות לשאלות ולהתייחס לטענות ולראיות שהוצגו לו. התנהגות זו נזקפת לחובתו של המשיב ובכוחה לחזק את ראיות התביעה, לפי הלכה ותיקה ומבוססת.

דין ומסקנות ראייתיות:

1. אכן הראשה במבנה הראיות היא גרסתה של ראשל, בה מובאת הודאתו של המשיב בביצוע הירי ובפגיעה בנפגע, שזוהה בטעות כתאמר. בפי ההגנה טענות רבות נגד אמינותה של ראשל, שלוקה בנפשה ולטענת ההגנה נפלה קורבן ללחצים, הפחדות ואיומים מצד חוקריה, עד שמסרה גרסה שליקטה משמועות וידיעות באינטרנט כדי לרצות את החוקרים.
2. אכן, לאחר חקירות קודמות שבהן לא מסרה העדה מידע מפליל, שינתה טעמה והחלה למסור את גרסתה ביום 06.06.19 וביום 08.07.19; אולם לא ניתן למצוא בדבריה כל זכר להשפעתם של לחץ חיצוני או איום, ולמעשה ההיפך - הודעתה מיום 08.07.19 נמסרה לאחר שכבר שוחררה ממעצר. גם תוכן אמרתה אינו מתיישב עם ניסיון 'לתפור' גרסה שתספק את חוקריה.
3. עם-זאת ועל-פני הדברים, נראה כי גרסתה של ראשל טעונה תמיכות של-ממש, ואלו מצויות בשפע בתיק זה, כמפורט לעיל.
4. ראשל שבה והדגישה כי המשיב אמר שפגע ברגלו של הנפגע (במילים אלה או אחרות) אך הכחיש שפגע במנוחה, וטען שהיא נפגעה מירי שהחל רק לאחר שהוא-עצמו פנה כבר להסתלק מהמקום. גם ההגנה טענה לקיומם של ממצאים בזירה, המלמדים על ירי ממקור אחר, שאיננו המשיב.
5. מצאתי כי במסגרת הליך זה בו נבחן קיומן של ראיות לכאורה, אין כל עילה לפקפק במהימנותה של ראשל ובאמינות גרסתה, הנתמכת כאמור בראיות ממקורות שונים. לא הגיעה השעה להעמיק חקור במהימנותה של ראשל, שהלא קיומן של ראיות לכאורה, לצרכי מעצר עד תום ההליכים, נקבע לפי המבחן של "אם נאמין": "אם נאמין לראיות התביעה, האם יהא בהן כדי לחייב את המסקנה שהעורר ביצע את המעשה המיוחס לו?" (בש"פ 215/19 סלאימה נ' מ.י. (2019); בש"פ 8087/95 זאדה נ' מ.י., פ"ד נ(2) 133, 163-167 (1996)). ובמילים אחרות - שופט המעצרים אינו אמור להכריע בשאלת מהימנותם של עדים, דבר הנעשה בהליך העיקרי, כאשר עליו לבחון את חומר החקירה "על פניו", ולהתרשם מהפוטנציאל הראייתי הטמון בחומר חקירה זה (בש"פ 5899/12 כנעאני נ' מ.י. (2012)). זאת ככלל, בכפוף לכך שלא נתגלו פרכות מהותיות וגלויות לעין, המצביעות על חולשה של ממש בתשתית הראייתית לכאורית (בש"פ 2751/18 אבו עסא נ' מ.י. (2018)).
6. עוד הלינה ההגנה על מחדל חקירתי: שוטר שמע מבן-משפחה כי הנפגע נורה עקב טעות בזיהוי על-ידי מי ממשפחת אלעיסווי [מסמך 78]. מדוע אפוא לא נחקר קו זה? עיון בחומר העלה כי בדיקת המשטרה היתה מקיפה, הדובר נחקר ללא הועיל, ולשמועה זו לא נמצאו כל תימוכין. עוד מצאתי, שגם אם מדובר במחדל, אין בכוחו לפגום ב"יש" הראייתי.

7. במידת הביטחון הנדרש ניתן לקבוע כי המשיב ההין להגיע סמוך למתחם המגורים של משפחת בעל-דבבו, וממרחק שאינו מאפשר דיוק, ירה לפחות עשרה קליעים לעבר המתחם, וכך פצע את הנפגע, עובר אורח תמים.
8. שונה עניינו של מות המנוחה: המשיב שלל פגיעה במנוחה באותן אמרות עליהן נסמכת התביעה, וטענת ההגנה בדבר מקור נוסף לירי איננה כה רחוקה מהדעת, משהפכה לתופעה חוזרת. לפיכך, אני מוצא שעוצמתה של מסכת הראיות הלכאוריות לעניין זה חלשה במידת-מה, על-אף מסקנות מז"פ [מסמך 59].

עילות המעצר:

1. חולשתן של הראיות הקושרות את המשיב למות המנוחה איננה משמעותית לקביעת מסוכנותו של העורר: נסיבות המעשה, שעיקרן ירי מתוכנן וחסר-אבחנה, מלמדות על מסוכנות ניכרת.
2. על-כך יש להוסיף את עברו הפלילי של המשיב, הכולל עוד מזוין בחבורה, הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו, הפרת הוראה חוקית ועבירות רכוש.
3. בא תסקיר שירות המבחן מיום 20.11.19 ובו חזות קשה של סיכון גבוה להישנות עבירות אלימות מצד המשיב שנוטה לאימפולסיביות ולתוקפנות ומתקשה להציב לעצמו גבולות. המשיב אינו נרתע מסנקציות משפטיות, אינו מוצא צורך בהתבוננות ביקורתית על מעשיו, וכבר הפנים דפוסים עברייניים ושולל נזקקות טיפולית.
4. הנתונים המשולבים - נסיבות המעשה, עבר פלילי מכביד ואבחון שירות המבחן - מלמדים שרמת המסוכנות הנודעת מהמשיב היא גבוהה.
5. לנטייתו המדאיגות של המשיב מצטרפת עובדת הימלטותו עד שנלכד ונעצר: אלו מלמדות על בסיס ממשי לחשד ששחרורו יביא להתחמקות מאימת הדין.

ניתנה היום, כ"ו חשוון תש"פ, 24 נובמבר 2019, במעמד
הצדדים.